

Lag

om ändring av lagen om föreläggande av böter och ordningsbot

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) 2 § 1 mom. 1 punkten, 4 § 4 mom., 9, 10, 12 och 39 §, av dem 9 och 39 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 670/2015, samt

ändras 3 § 1 och 3 mom., 4 § 2 mom., 7 §, 8 § 2 och 5 mom., 11 § 1 mom., 13 och 24 §, 26 § 1 mom. 3 punkten, 27 § 1 mom., 28 och 29 §, 30 § 3 mom., 35 § 2 mom. och 38 §,

av dem 3 § 1 mom., 4 § 2 mom. och 13, 28 och 29 § samt 30 § 3 mom. sådana de lyder i lag 467/2011, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 328/2019, 8 § 5 mom. sådant det lyder i lag 670/2015, 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 984/2016, 27 § 1 mom. sådant det lyder i lag 984/2016, 35 § 2 mom. sådant det lyder i lag 95/2018 och 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 670/2015, som följer:

3 §

Behöriga tjänstemän och tillämpningsområdet för bötesföreläggande

Ett bötesyrkande utfärdas av en polisman. Yrkandet kan utfärdas också på begäran av åklagaren. En ordningsbot föreläggs av en polisman eller åklagaren.

I fråga om en tullmans, gränsbevakningsmans och jakt- och fiskeövervakares behörighet att utfärda ett bötesyrkande, bötesföreläggande och ordningsbotsföreläggande föreskrivs särskilt.

4 §

Den misstänktes samtycke

Samtycket ges till den tjänsteman som utfärdar bötesyrkandet, bötesföreläggandet eller ordningsbotsföreläggandet eller till en annan tjänsteman som gör förundersökningen eller till åklagaren. Den tjänsteman som tar emot samtycket ska försöka säkerställa att den misstänkte förstår vad samtycket innebär innan det ges.

7 §

Förundersökning

Vid förundersökningen i samband med förfarandet för föreläggande av böter och ordningsbot ska målsäganden och den som misstänks för förseelsen höras.

För att utreda en förseelse som avses i denna lag görs en summarisk förundersökning enligt 11 kap. 2 § i förundersökningslagen (805/2011), där endast de omständigheter utreds som är nödvändiga för att ett bötesyrkande, bötesföreläggande eller ordningsbotsföreläggande ska

kunna utfärdas. En sådan förundersökning får göras utan att 4 kap. 10 § 2 mom. och 13 och 16 § eller 7 kap. 14—16 § i den lagen iakttas.

Om målsäganden inte har samtyckt till att saken handläggs i ett förfarande enligt denna lag, ska en förundersökning för sakens fortsatta handläggning göras i den omfattning som förutsätts av åtalsprövningen.

8 §

Innehållet i ett bötesyrkande, bötesföreläggande och ordningsbotsföreläggande

I ett bötesyrkande och bötesföreläggande ska nämnas det bötesstraff och den förverkandepåföljd som yrkas eller föreläggs för förseelsen samt i ett ordningsbotsföreläggande ordningsbotens belopp och förverkandepåföljden.

I samband med ett bötesyrkande och ett bötesföreläggande ska brottsofferavgiftens belopp anges.

11 §

Delgivning

Ett bötesyrkande, bötesföreläggande och ordningsbotsföreläggande samt deras bilagor ska delges den som misstänks för förseelsen genast efter det att den förundersökning som avses i 7 § 2 mom. är slutförd eller, om detta inte är möjligt, så snart som möjligt därefter med iakttagande av vad som i 11 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om delgivning av stämning i brottmål. Om den som misstänks för förseelsen är en sådan tillräknelig omyndig som avses i första meningen i 12 kap. 2 § i den lagen, sker delgivning endast till honom eller henne.

13 §

Överlämnande av ett bötesyrkande till åklagaren

Ett bötesyrkande samt beloppet av brottsofferavgiften ska efter delgivningen utan dröjsmål överlämnas till åklagaren för utfärdande av ett strafföreläggande.

24 §

Utfärdande av strafföreläggande

Åklagaren ska utan dröjsmål granska ett bötesyrkande som kommit in för handläggning och utfärda ett strafföreläggande. Föreläggandet kan undertecknas också maskinellt. Ett strafföreläggande som grundar sig på ett bötesyrkande får dock inte utfärdas förrän två veckor har förflutit från det att yrkandet delgavs.

I fråga om innehållet i ett strafföreläggande gäller vad som i 8 § föreskrivs om innehållet i ett bötesföreläggande.

Vid behov ska åklagaren utan dröjsmål vidta åtgärder för att utföra ytterligare undersökningar eller för att avhjälpa fel eller brister som finns i bötesyrkandet.

26 §

Hinder för att utfärda strafföreläggande

Åklagaren får inte utfärda ett strafföreläggande, om

3) bötesyrkande inte har delgetts förrän åtalsrätten har preskriberats,

27 §

Ny bedömning av påföljden och gärningen

Om åklagaren anser att ett strafföreläggande ska utfärdas så att det leder till en strängare påföljd än vad som har angetts i bötesyrkandet, ska det på begäran av åklagaren utfärdas ett nytt yrkande och det tidigare yrkandet återtas. Till begäran ska fogas behövliga uppgifter för utfärdande av ett sådant yrkande eller föreläggande som avses i 2 §. En ny begäran om ett i 5 § avsett samtycke av målsäganden behöver inte göras.

28 §

Utfärdande av ett lindrigare strafföreläggande än vad som har yrkats

Åklagaren får i ett strafföreläggande på eget initiativ eller utifrån en utredning enligt 25 § bestämma ett lindrigare bötesstraff än vad som yrkas i bötesyrkandet, om åklagaren anser att förseelsen eller svarandens betalningsförmåga förutsätter det.

29 §

Utfärdande av ordningsbotsföreläggande

Om åklagaren anser att det för förseelsen i stället för det bötesstraff som yrkas i bötesyrkandet ska föreläggas en ordningsbot, ska åklagaren utfärda ett ordningsbotsföreläggande.

30 §

Åtgärdseftergift och väckande av åtal

Om åklagaren väcker åtal, ska åklagaren undanröja bötesyrkandet.

35 §

Besvär

Besvär över bötesföreläggande och ordningsbotsföreläggande ska anföras inom 30 dagar från det att föreläggandet delgavs. Besvär över ett strafföreläggande ska anföras inom 60 dagar från det att samtycke gavs. Besvär över ett strafföreläggande får dock alltid anföras inom 30 dagar från det att föreläggandet utfärdades.

38 §

Verkställighet

Bestämmelser om verkställigheten av en påföljd som har bestämts i ett förfarande enligt denna lag och av en brottsofferavgift finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Bestämmelser om när böter, en ordningsbot och en förverkandepåföljd förfaller finns i 8 kap. i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
På straffyrkanden som har utfärdats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Justitieminister Leena Meri